

SPOROČILO ZA JAVNOST ob
mednarodnem dnevu invalidov, 3. decembru 2011

Biti informiran v slovenskem znakovnem jeziku je pravica oseb z okvaro sluha

Katere človekove pravice nam »ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj, invalidnost ali katerokoli drugo osebno okoliščino« zagotavlja Ustava Republike Slovenije? Gluhi državljani Slovenije bi težko odgovorili na zastavljeno vprašanje, saj jim je bila vsebina ustave nedostopna v njihovem jeziku celih 20 let samostojne države.

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije (ZDGNS), reprezentativna organizacija gluhih, gluhoslepih, naglušnih in oseb s polževim vsadkom, si že 80 let prizadeva za enakopraven položaj oseb z okvaro sluha. Eden poglavitnih razlogov neenakopravnega družbenega položaja invalidov sluha je nedostopnost oziroma neprilagojenost javnih informacij v senzornim invalidom dostopnih tehnikah, kar za gluhe pomeni slovenski znakovni jezik in za naglušne spremni podnapisi h govornjeni vsebini.

Da bi vsaj nekoliko zmanjšali informacijsko ločnico, je ZDGNS leta 2007 začela izvajati socialni program na državni ravni: **Spletno televizijo za gluhe in naglušne**. Preko spletne povezave www.gluhi.si so gledalcem na voljo informacije s področja kulture, športa, dela in dosežkov oseb z okvaro sluha v slovenskem znakovnem jeziku (SZJ), s podnapisi in z zvokom. Poleg redne informativne dejavnosti je ZDGNS v okviru posebnega evropskega projekta priredila ključne informacije javnega značaja v SZJ. K sodelovanju so pritegnili relevantne javne institucije: [Varuha človekovih pravic RS](#), [Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije](#), [Ministrstvo za javno upravo – Državni portal e-uprava](#), [Evropsko komisijo](#) in Državni zbor RS. Rezultat sodelovanja javnega in civilnega sektorja je tudi priredba [Ustave RS](#) in zakonodaja s področja socialnega in invalidskega varstva, na primer [Zakona o izenačevanju možnosti invalidov](#). Prirejene video vsebine so označene z logotipom ušesa – mednarodnega simbola za gluhoto – in lahko prepoznavne.

Gluhota je nevidna invalidnost, zato so posebne potrebe senzornih invalidov prepogosto spregledane, na kar v svojih poročilih vsako leto opozarja tudi Varuh človekovih pravic RS. S projektom, ki ga predstavljamo, je ZDGNS želela državo spodbuditi k uresničevanju veljavne domače in mednarodne zakonodaje, še posebej 21. člena Konvencije ZN o pravicah invalidov, ki Sloveniji, podpisnici Konvencije, nalaga, da mora zagotoviti »informacije, namenjene javnosti, invalidom v njih dostopnih oblikah zapisa in tehnologijah...« in priznavati »uporabo znakovnih jezikov«.

Priredbe informacij javnega značaja v SZJ so nastale v okviru projekta »S prilagojenimi e-vsebinami do boljše dostopnosti spletnih informacij, kulture, večje socialne vključenosti senzornih invalidov ter popularizacija slovenskega znakovnega jezika«, ki ga je finančno podprl Evropski socialni sklad.

Poleg uradnih informacij so ustvarjalci projekta prvič v zgodovini gluhim približali slovenske ljudske pravljice v znakovnem jeziku in razvili avtorske družbeno odgovorne spote, s katerimi želimo širšo slišče družbo opozoriti na kulturno in jezikovno drugačnost, a enakopravnost gluhih.

ZVEZA DRUŠTEV
GLUHIH IN
NAGLUŠNIH
SLOVENIJE
www.gluhi.si

Medije ob tej priložnosti pozivamo, da svoj medijski in spletni prostor odprejo za objavo naših spotov, primer:

<http://www.zveza-gns.si/slovenija/druzbeno-odgovorni-spot-vsi-uporabljamokretnjegluhipaznakovnijezikvsakdan>

Več o projektu na www.zveza-gns.si.